

Ministerieel besluit houdende een definitief onteigeningsbesluit voor de onteigening voor het algemeen nut in het kader van de aanleg van fietspaden langs de N132 in Merksplas

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017, artikel 6, 1°, artikel 7 en artikel 10, gewijzigd bij het decreet van 16 oktober 2020.
- het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse Regering, artikel 6, 7°.

Vormvereisten

De volgende vormvereisten zijn vervuld:

- De Inspectie van Financiën heeft advies gegeven op 10-05-2018
- Op datum van 7 maart 2022 werd een voorlopig onteigeningsbesluit goedgekeurd.
- Over dit voorlopig onteigeningsbesluit en zijn bijlagen werd een openbaar onderzoek georganiseerd dat plaatsvond van 1 juni 2023 tot en met 1 juli 2023. De behandeling van de ontvangen standpunten, opmerkingen en bezwaren is opgenomen in bijlage 3 bij dit besluit.
- Er werden aantoonbare pogingen ondernomen om tot een minnelijke verwerving te komen.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op de volgende motieven, samen te lezen met het verslag van het openbaar onderzoek en de daarin opgenomen motivering.

A. Aanduiding van de onteigenende instantie

De Vlaamse Regering is bevoegd om tot onteigening over te gaan overeenkomstig artikel 6, 1° van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017.

In het licht van de doelstellingen kan de Vlaamse Regering ter realisatie van het project "de aanleg van fietspaden langs de N132 in Merksplas" (hierna "het project") derhalve optreden als onteigenende instantie.

B. De rechtsgrond van de onteigening

De Vlaamse Regering kan tot onteigening overgaan in de gevallen waarin ze oordeelt dat de onteigening noodzakelijk is voor de uitwerking van de infrastructuur of het beleid met betrekking tot gemeenschaps- en gewestelijke aangelegenheden overeenkomstig artikel 7, eerste lid van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017;

Uit onderhavig besluit en uit de bijlagen bij dit besluit blijkt dat de beoogde onteigening kadert binnen de gewestelijke aangelegenheden. Deze heeft immers betrekking op een project inzake gewestelijke infrastructuur, namelijk de N132.

C. Omschrijving van de te onteigenen goederen:

De te onteigenen onroerende goederen zijn met een gele tint aangeduid op de hierbij behorende ondertekende onteigeningsplannen met nummers 1M3D8E G 027324 02; 1M3D8E G 027325 02; 1M3D8E G 027326 02; 1M3D8E G 027327 02; 1M3D8E G 027328 02; 1M3D8E G 027329 02; 1M3D8E G 027330 02; 1M3D8E G 027331 02 en 1M3D8E G 027332 02 samen te lezen met de tabel met innemingen zoals ook op het onteigeningsplan wordt weergegeven.

D. Onteigeningsnoodzaak

(1) Noodzaak van het onteigeningsdoel

De onteigening streeft de verwerving na van onroerende goederen gelegen op het grondgebied van Merksplas waarbij de onteigening de realisatie van het project aanleg van fietspaden langs de N132 te Merksplas mogelijk moet maken.

De huidige toestand van de infrastructuur is een rijweg met aan beide zijden een smal, aanliggend fietspad. Het huidige fietspad is volgens de normen van het "Het Vademecum Fietsvoorzieningen"¹ te klein gedimensioneerd zodat de gebruikers zich hierop niet veilig kunnen begeven. Het fietspad is niet alleen te smal maar ook aanliggend aan de N132 zonder veiligheidszone waardoor de fietsers rakelings langs de vrachtwagens rijden. Het fietspad maakt deel uit van het bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk. Daarom is het aangewezen om een volwaardig fietspad te voorzien, ontkoppeld van de gewestweg. Hiervoor wordt via de module 13 gebruik gemaakt van subsidiëring door het Vlaams Gewest. Ook de kruispunten en drukke (toeristische) oversteekplaatsen voor fietsers worden aangelegd met de nodige aandacht voor een veilig wegontwerp: fietspaden plaatselijk aanliggend maken t.h.v. zijstraten en oversteken zo haaks mogelijk inrichten.

Daarnaast wordt ook de nodige aandacht geschonken aan het openbaar vervoer en waterhuishouding. Zo worden er toegankelijke haltes aangelegd met verhoogde perrons en accommodatievoorzieningen. Het projectgebied doorkruist heel wat (mogelijk) overstromingsgevoelig gebied, waardoor het des te belangrijker is om maximaal in te zetten op regenwaterinfiltratie en buffering. Daarom worden er maximaal grachten aangelegd in het projectgebied en worden bestaande gecategoriseerde waterlopen de voorgeschreven dimensies gerespecteerd.

Bovendien zal de uitvoering van het fietspadenproject samengaan met een rioleringsdossier dat een ontkoppeling van regen- en vuilwater realiseert.

Dit project wordt in westelijke richting begrensd door de afbakening van de bebouwde kom van Merksplas (ca. 0,5 km ten N van de kern van Merksplas). In oostelijke richting vormt N119 (Steenweg op Baarle-Hertog) de begrenzing. De lengte van het totale traject bedraagt ca. 6,8 km.

De voorgenomen herinrichting van de infrastructuur in onderhavig project wordt omschreven in de projectnota, die als bijlage wordt gevoegd.

Door deze herinrichting wordt naast het verhogen van de verkeersveiligheid ook het fietsverkeer bevorderd en de functionele verplaatsingen met de fiets beter gefaciliteerd langs de N132.

¹ "Vademecum Fietsvoorzieningen" integraal te raadplegen via de website van het Agentschap Wegen en verkeer via volgende link:
<https://wegenenverkeer.be/sites/default/files/uploads/documenten/Vademecum%20Fietsvoorzieningen.pdf>

(2) Noodzaak van de onteigening als middel

Het onteigeningsdoel, zoals hierboven omschreven, kan slechts worden bereikt middels onteigening.

Er bestaat, onverminderd de mogelijkheid tot minnelijke verwerving, redelijkerwijze geen alternatief voor het gebruik van de onteigeningsdwang.

Ondanks poging hiertoe, was het niet of onvoldoende mogelijk om tot een grondverwerving in der minne te komen.

Binnen het projectgebied moeten verschillende onroerende goederen strikt noodzakelijk in volle eigendom worden verworven omdat:

- het aanleggen, beheren en onderhouden van infrastructuur tot de basistaken van de overheid behoort en omdat een zo eenduidig mogelijke grondpositie de goede uitoefening van de publieke beheerstaken omtrent deze infrastructuur kan en moet waarborgen.
- een integrale en geïntegreerde realisatie en aanleg van de infrastructuur mogelijk moet zijn.
- een coherent en doelmatig beheer en beleid omtrent infrastructuur noodzakelijk is. Van de desbetreffende weginfrastructuur dient onder alle omstandigheden een veilig en doelmatig gebruik te kunnen worden gemaakt. Dit kan enkel indien de wegbeheerder zelf kan instaan voor het beheer ervan.
- Riolering en nutsvoorzieningen in de ondergrond van de gewestweg moeten aangelegd resp. verlegd worden, hetgeen een private eigendomssituatie van de wegbedding niet wenselijk maakt, onder andere in functie van het beheer en onderhoud hiervan.

Elk verzoek tot zelfrealisatie is conform artikel 24, § 4 van het Vlaams Ontheigeningsdecreet in ieder geval uitgesloten voor weginfrastructuur en de daarmee onlosmakelijk samenhangende ingrepen.

(3) Noodzaak voor wat betreft het voorwerp van de onteigening

In dit besluit, in de onteigeningsplannen en in de projectnota wordt aangeduid welke onroerende goederen het voorwerp zijn van de onteigening en noodzakelijk in volle eigendom dienen te worden verworven om de doelstelling van algemeen nut te kunnen realiseren.

De weerhouden voorkeursoplossing van het project, zoals omschreven in de projectnota als bijlage bij dit besluit, is als meest positief naar voren gekomen om de onteigeningsdoelstelling zo adequaat mogelijk te kunnen realiseren en daarbij de innemingen zo beperkt mogelijk te houden.

Zoals wordt beschreven in de projectnota kan de weerhouden voorkeursoplossing van het project niet worden gerealiseerd binnen het bestaande openbaar domein.

De weerhouden uitvoeringsvariant van het project werd gekozen op basis van:

- De startnota die werd opgesteld op 25 maart 2010 in kader van Decreet Basisbereikbaarheid die een uitgebreide studie bevat waarbij verschillende scenario's en alternatieven werden uitgewerkt voor de realisatie van de projectdoelstelling.
- Het advies van de PAC van 7 april 2010
- De projectnota goedgekeurd op de PAC van 28 juni 2012

E. Het onteigeningsdoel is van algemeen nut

Hierboven werd reeds uiteengezet dat het project als onteigeningsdoel heeft om de verkeersveiligheid te verhogen en de functionele verplaatsingen per fiets beter te faciliteren.

Het project maakt de realisatie van een doelstelling van algemeen nut mogelijk want:

- het gaat om verbetering van de openbare weginfrastructuur die ten goede komt van alle weggebruikers.

Omdat de werken kaderen binnen de weginfrastructuur is het in het algemeen belang dat de overheid deze ook zelf ontwikkelt. De realisatie van voornoemde infrastructuurwerken behoort tot de basistaken van de overheid.

F. Onderhandelingen en minnelijke onderhandelingstermijn

Er werd een aantoonbare poging tot onderhandelen ondernomen om het te onteigenen onroerend goed minnelijk te verwerven, in overeenstemming met de onderhandelingsplicht uit de artikelen 15 en 16 van het Vlaams Ontheigeningsdecreet.

De minnelijke onderhandelingstermijn werd geraamd op 12 maanden en ving aan op de derde dag na de postdatum van de beveiligde zending waarmee de te onteigenen op de hoogte werden gesteld van deze minnelijke onderhandelingstermijn.

Tot op heden was het niet mogelijk om tot voldoende grondverwervingen in der minne of overeenkomsten te komen om het project, zoals omschreven in de projectnota, te kunnen realiseren. De onteigeningsprocedure dient te worden verdergezet.

G. Openbaar onderzoek

De in het kader van het openbaar onderzoek ingediende bezwaren en opmerkingen worden integraal besproken en behandeld in het verslag van het openbaar onderzoek zoals gevoegd als bijlage bij dit besluit.

De onteigenende instantie volgt integraal de besluiten van het verslag en maakt zich de in het verslag opgenomen motivering eigen.

In dit verslag wordt besloten dat de ingediende opmerkingen en bezwaren geen wijzigingen ten opzichte van het voorlopig onteigeningsbesluit en bijlagen noodzaken.

H. Bijlagen bij het definitieve onteigeningsbesluit

De hieronder vermelde bijlagen worden gevoegd bij onderhavig besluit en maken hier integraal deel van uit:

- De onteigeningsplannen, opgemaakt overeenkomstig artikel 11 van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017.
- De projectnota, opgesteld overeenkomstig artikel 12 van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017.
- Het verslag van het openbaar onderzoek met de behandeling van de standpunten, opmerkingen en bezwaren die geuit zijn tijdens het openbaar onderzoek.

I. Conclusie

Uit al het bovenstaande blijkt dat de onteigening noodzakelijk is en het algemeen belang dient. Het onteigeningsdoel kan niet worden gerealiseerd indien niet alle innemingen in volle eigendom verworven zijn.

Het onteigeningsdoel kadert verder binnen de gewestelijke aangelegenheden en binnen het gewestelijke belang dat het Vlaamse Gewest dient ten uitvoer te leggen en te beheren.

Om deze redenen is de verwerving van de (nog) niet minnelijk verworven onroerende goederen noodzakelijk en dringt de onteigening door de Vlaamse Regering zich op van de onroerende goederen zoals afgebeeld op de onteigeningsplannen en aldaar nader omschreven in de onteigeningstabel.

Gelet op alle akten en overwegingen samengenomen.

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN BESLUIT:

Art. 1. Voor de herinrichting van de N132 in het algemeen belang, worden de onroerende goederen, omschreven en in het geel aangeduid op het onteigeningsplan met nummer 1M3D8E G 027324 02; 1M3D8E G 027325 02; 1M3D8E G 027326 02; 1M3D8E G 027327 02; 1M3D8E G 027328 02; 1M3D8E G 027329 02; 1M3D8E G 027330 02; 1M3D8E G 027331 02 en 1M3D8E G 027332 02 dat wordt gevoegd als bijlage 1 bij dit besluit, op het grondgebied van de gemeente Merksplas onteigend door de Vlaamse Regering ten verzoeken van de Vlaamse minister bevoegd voor het algemeen mobiliteitsbeleid, voor de weginfrastructuur en het wegenbeleid onder wiens hiërarchisch gezag ressorteert en voor wie optreedt het Agentschap Wegen en Verkeer.

In het eerste lid wordt verstaan onder het Agentschap Wegen en Verkeer: het agentschap dat is opgericht bij het besluit van de Vlaamse Regering van 7 oktober 2005 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Agentschap Wegen en Verkeer.

Art. 2. Op basis van artikel 6, 1° en artikel 28 van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017 betreffende onteigening voor het algemeen nut, wordt het definitief onteigeningsbesluit vastgesteld.

Art. 3. Conform artikel 28, §2 van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017 wordt aan dit definitief onteigeningsbesluit in bijlage 1 tot en met 3 het onteigeningsplan, de projectnota en het verslag van het openbaar onderzoek gevoegd. Het onteigeningsplan, de projectnota en het verslag van het openbaar onderzoek, die integraal deel uitmaken van het onteigeningsbesluit, worden goedgekeurd.

Brussel,

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken,

Lydia PEETERS